Μεγάλη Δευτέρα - Ιωσήφ του Παγκάλου

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/270/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 10/4/2014 11:25:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 17/11/2026 22:55:13

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει 6 ημέρες πριν το Άγιο Πάσχα.

Ημ/νια Βίου: 10/4/2014 11:25:00 μμ

Βιογραφία

Εἰς τὸν Πάγκαλον Ἰωσὴφ
Σώφρων Ἰωσήφ, δίκαιος κράτωρ ὤφθη,
Καὶ σιτοδότης, ὦ καλῶν θημωνία!

Ἕτεροι, εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν Συκῆν
Τὴν Συναγωγήν, συκῆν Χριστός, Ἑβραίων,
Καρπῶν ἄμοιρον πνευματικῶν εἰκάζων,
Ἀρᾷ ξηραίνει, ἧς φύγωμεν τὸ πάθος.

Από τη σημερινή μέρα ξεκινούν τα άγια Πάθη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Τύπος του Κυρίου μας Ιησού είναι ο πάγκαλος Ιωσήφ που σήμερα επιτελούμε την ανάμνησή του (Γεν. 37 - 50).

Ήταν ο μικρότερος γιός του Πατριάρχη Ιακώβ και ο πιο αγαπητός. Όμως φθονήθηκε από τα αδέλφια του και αρχικά τον έρριξαν σ' ένα βαθύ λάκκο και εξαπάτησαν το πατέρα τους χρησιμοποιώντας ένα ματωμένο ρούχο ότι δήθεν τον κατασπάραξε κάποιο θηρίο. Στη συνέχεια τον πούλησαν για τριάντα αργύρια σε εμπόρους, οι οποίοι τον ξαναπούλησαν στον αρχιμάργειρα του βασιλιά της Αιγύπτου, τον Πετεφρή. Ο Ιωσήφ ήταν πανέμορφος και τον ερωτεύθηκε η γυναίκα του Πετεφρή, που θέλησε να τον παρασύρει σε ανήθικη πράξη βιαίως. Μόλις εκείνη έπιασε τον Ιωσήφ, εκείνος άφησε στα χέρια της το χιτώνα του και έφυγε. Εκείνη από το θυμό της τον συκοφάντησε στο σύζυγό της, ότι δήθεν αυτός επιτέθηκε εναντίον της με ανήθικους σκοπούς. Ο Πετεφρής την πίστευσε και φυλάκισε τον Ιωσήφ.

Κάποτε όμως ο Φαραώ, ο βασιλιάς της Αιγύπτου, είδε ένα παράξενο όνειρο και ζήτησε έναν εξηγητή. Με το φωτισμό του Θεού, μόνο ο Ιωσήφ μπόρεσε να το εξηγήσει. Ότι θα έλθουν στη χώρα του επτά χρόνια ευφορίας και επτά ακαρπίας και πείνας. Ενθουσιάσθηκε ο Φαραώ από τη σοφία του και τον έκανε γενικό άρχοντα, σαν πρωθυπουργό. Ο Ιωσήφ διαχειρίσθηκε άριστα την εξουσία και φρόντισε στα δύσκολα χρόνια της πείνας όλο το λαό. Με αφορμή τη διανομή του σιταριού, φανερώθηκαν τ' αδέλφια του που τον είχαν φθονήσει. Εκείνος δεν τους κράτησε κακία, αντίθετα τα προσκάλεσε μόνιμα στην Αίγυπτο μαζί με τους γονείς.

Αυτός λοιπόν αποτελεί προεικόνηση του Χριστού, διότι και Αυτός, αγαπητός γιός του Πατέρα, φθονήθηκε από τους ομοφύλους Του Ιουδαίους, πουλήθηκε από το μαθητή Του για τριάντα αργύρια και κλείσθηκε στο σκοτεινό λάκκο, τον τάφο.

Επίσης, σήμερα μνημονεύουμε και τη άκαρπο συκή, την οποία καταράσθηκε ο Κύριος και ξεράθηκε αμέσως Ματθ. 21:19, Μαρκ. 11:13). Συμβολίζει τόσο τη Συναγωγή των Εβραίων, η οποία δεν είχε πνευματικούς καρπούς, όσο και κάθε άνθρωπο που στερείται πνευματικών καρπών, αρετών. Έδειξε ο Κύριος τη δύναμή Του στο άψυχο δένδρο και ποτέ πάνω σε άνθρωπο, για να δείξει ότι δεν έχει μόνο δύναμη να ευεργετεί, αλλά και να τιμωρεί.

Ο ευαγγελιστής Μάρκος αναφέρει πως την ώρα που ο Κύριος επιτίμησε τη συκή και ξηράθηκε, κατέπεσαν αμέσως τα καταπράσινα φύλλα της και την επόμενη μέρα ξεράθηκε και η ρίζα της (Μαρκ. 11:21). Οι μαθητές έκθαμβοι από το θαύμα αυτό δεν ζητούσαν να μάθουν την βαθύτερη έννοιά του, αλλά είχαν την απορία «πως παραχρήμα εξηράνθη η συκή;» (Ματθ. 21:20). Πρώτη φορά είχαν δει τιμωρία της άψυχης φύσεως.

Ο Κύριος παίρνοντας αφορμή από την απορία των μαθητών, χωρίς να εξηγήσει την συμβολική σημασία του θαύματος, τους δίδαξε για τη μεγάλη δύναμη της πίστεως, η οποία όταν συνοδεύεται από εσωτερική θέρμη και χωρίς τον παραμικρό δισταγμό μπορεί να κατορθώσει αφάνταστα πράγματα. Τους είπε: «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται·» (Ματθ. 21:21). Αυτή την πίστη θέλει η Εκκλησία μας να μεταδώσει και σε μας.

Η υμνογραφία αναφέρεται σήμερα στα δύο παραπάνω θέματα, αλλά και επί πλέον στο θέμα της πορείας του Κυρίου προς το Πάθος. Από το τροπάριο: «Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται...» οι ακολουθίες της Μ. Δευτέρας έως Τετάρτης λέγονται και «Ακολουθίες του Νυμφίου».

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εὑρήσει γρηγοροῦντα, ἀνάξιος δὲ πάλιν, ὃν εὑρήσει ῥαθυμοῦντα. Βλέπε οὖν ψυχή μου, μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθής, ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῇς, καὶ τῆς βασιλείας ἔξω κλεισθῇς, ἀλλὰ ἀνάνηψον κράζουσα· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεός, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ερμηνευτική απόδοση Ανδρέα Θεοδώρου

Να, ὁ Νυμφίος ἔρχεται στὸ μέσο τῆς νύχτας, κι εὐτυχισμένος θὰ εἶναι ὁ δοῦλος ποὺ θὰ τὸν βρεῖ (ὁ Νυμφίος) ξάγρυπνο νὰ τὸν περιμένει· ἀνάξιος ὅμως πάλι θὰ εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ θὰ τὸν βρεῖ ράθυμο καὶ ἀπροετοίμαστο. Βλέπε, λοιπόν, ψυχή μου νὰ μὴ βυθιστεῖς στὸν πνευματικὸ ὕπνο, γιὰ νὰ μὴν παραδοθεῖς στὸ θάνατο (τῆς ἁμαρτίας) καὶ νὰ μείνεις ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ἀνάνηψε κράζοντας· Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶσαι ἐσὺ ὁ Θεὸς· σῶσε μας διὰ τῆς προστασίας τῶν ἐπουρανίων ἀσωμάτων δυνάμεων (τῶν Ἀγγέλων).

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Ὡς ἀπαρχὰς.

Ὁ Ἰακὼβ ὠδύρετο, τοῦ Ἰωσὴφ τὴν στέρησιν, καὶ ὁ γενναῖος ἐκάθητο ἅρματι, ὡς βασιλεὺς τιμώμενος· τῆς Αἰγυπτίας γὰρ τότε ταῖς ἡδοναῖς μὴ δουλεύσας, ἀντεδοξάζετο παρὰ τοῦ βλέποντος τὰς τῶν ἀνθρώπων καρδίας, καὶ νέμοντος στέφος ἄφθαρτον.

Ὁ Οἶκος

Ἐπὶ τῷ ὀδυρμῷ νῦν προσθήσωμεν ὀδυρμόν, καὶ ἐκχέωμεν δάκρυα, μετὰ τοῦ Ἰακὼβ συγκοπτόμενοι, Ἰωσὴφ τὸν ἀοίδιμον καὶ σώφρονα, τὸν δουλωθέντα μὲν τῷ σώματι, τὴν ψυχὴν δὲ ἀδούλωτον συντηροῦντα, καὶ Αἰγύπτου παντὸς κυριεύσαντα. Ὁ Θεὸς γὰρ παρέχει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, στέφος ἄφθαρτον.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ.

Τὰ Πάθη τὰ σεπτά, ἡ παροῦσα ἡμέρα, ὡς φῶτα σωστικά, ἀνατέλλει τῷ Κόσμῳ· Χριστὸς γὰρ ἐπείγεται, τοῦ παθεῖν ἀγαθότητι, ὁ τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ δρακὶ περιέχων, καταδέχεται, ἀναρτηθῆναι ἐν ξύλῳ, τοῦ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον.

Ερμηνευτική απόδοση Ανδρέα Θεοδώρου

Τὰ πάθη (τοῦ Κυρίου) τὰ σεπτὰ ἡ παροῦσα ἡμέρα (ἡ Μ. Δευτέρα) προβάλλει μὲ λαμπρότητα στὸν κόσμο σὰν φῶτα σωτήρια καὶ λυτρωτικά. Διότι ὁ Χριστὸς σπεύδει πρόθυμα νὰ ὑποστεῖ τὸ πάθος ἀπὸ ἀγαθότητα. Αὐτός, ποὺ περικλείει τὰ σύμπαντα στὴν παλάμη του, καταδέχεται νὰ κρεμαστεῖ στὸ ξύλο γιὰ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ.

Ἀόρατε Κριτά, ἐν σαρκὶ πῶς ὡράθης, καὶ ἔρχῃ ὑπ' ἀνδρῶν, παρανόμων κτανθῆναι; ἡμῶν τὸ κατάκριμα, κατακρίνων τῷ πάθει σου. Ὅθεν αἴνεσιν, μεγαλωσύνην καὶ δόξαν, ἀναπέμποντες, τῇ ἐξουσίᾳ σου Λόγε, συμφώνως προσφέρομεν.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν, καὶ Λόγον.

Τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου τὰς ἀπαρχάς, ἡ παροῦσα ἡμέρα λαμπροφορεῖ. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι, ὑπαντήσωμεν ᾄσμασιν· ὁ γὰρ Κτίστης ἔρχεται, σταυρὸν καταδέξασθαι, ἐτασμούς καὶ μάστιγας, Πιλάτῳ κρινόμενος· ὅθεν καὶ ἐκ δούλου ῥαπισθεὶς ἐπὶ κόρης· τὰ πάντα προσίεται, ἵνα σώσῃ τὸν ἄνθρωπον. Διὰ τοῦτο βοήσωμεν· Φιλάνθρωπε Χριστὲ ὁ Θεός, τῶν πταισμάτων δώρησαι τὴν ἄφεσιν, τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει, τὰ ἄχραντα Πάθη σου.

Ερμηνευτική απόδοση Ανδρέα Θεοδώρου

Τὴν ἔναρξη τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου ἡ σημερινὴ ἡμέρα προβάλλει μὲ λαμπρότητα. Ἐλᾶτε, λοιπόν, ὅσοι ἀγαπᾶτε τὶς γιορτές, νὰ προϋπαντήσουμε μὲ ᾄσματα (τὸν Κύριο). Διότι ὁ Κτίστης τῶν ἁπάντων ἔρχεται νὰ ὑποστεῖ τὸ σταυρικὸ θάνατο, νὰ ἀνακριθεῖ (σὰν κακοῦργος) καὶ νὰ μαστιγωθεῖ, δικαζόμενος ἀπὸ τὸν Πιλᾶτο. Ἔτσι, δεχτεῖς ράπισμα στὸ πρόσωπο ἀπὸ δοῦλο, ὅλα τὰ ὑπομένει γιὰ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο. Γιαυτὸ ἂς φωνάξουμε· φιλάνθρωπε Χριστὲ ὁ Θεός, χάρισε τὴν ἄφεση τῶν πταισμάτων σ' αὐτοὺς ποὺ μὲ πίστη προσκυνοῦν τὰ ἄχραντα πάθη σου.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Ίδε ο άνθρωπος

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

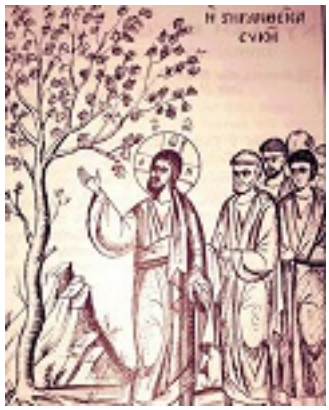
Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Η ξηρανθείσα συκή

Η ξηρανθείσα συκή

Η ξηρανθείσα συκή

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται.... - Αγγελική Τσέλιου© (diaxeirosaggelikistseliou.blogspot.com)

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται.... - Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής, Λαρίσης (www.panagialarisis.gr)

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ο Νυμφίος

Αρχή της Μεγάλης Εβδομάδας

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ιδού ο Νυμφίος έρχεται....

Παραπομπές

1. ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΠΕΤΡΑΚΗ
2. Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος
3. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
4. www.synaxarion.gr
5. ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΣ